

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003831

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-07-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономарьов Владислав Дмитрович

2. Vladyslav Ponomarov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 09-09-2026

Спеціальність за освітою: облік і оподаткування

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16338

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.03, 06.81, 06.81.12, 06.01

Тема дисертації:

1. Розвиток методів оцінювання економічної ефективності діяльності промислового підприємства
2. Development of methods for assessing the economic efficiency of industrial enterprises

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі представлені результати дослідження теоретичних та науково-методичних положень, а також розробки практичних рекомендацій щодо удосконалення методів економічної оцінки промислових підприємств. Об'єктом дослідження є процеси виробничо-комерційної діяльності промислових підприємств. Предметом дослідження є теоретичні та методичні підходи, принципи та методи визначення економічної ефективності діяльності промислових підприємств. Методичною та теоретичною базою дослідження є фундаментальні положення економічної теорії, методичні розробки та наукові праці провідних вчених з питань розвитку методичних засад економічної оцінки результатів діяльності промислових підприємств. У вступі обґрунтовано актуальність задач дослідження, наведено наукову новизну та сформовано практичне значення одержаних результатів. У першому розділі здійснено дослідження теоретичних аспектів формування системи економічної оцінки діяльності промислового підприємства.

проведено теоретико-методологічне дослідження категорії «ефективність». Розглянуто принципи формування ефективності та історичний огляд підходів до визначення терміну «ефективність». На основі проведеного дослідження існуючих тлумачень терміну «ефективність» запропоновано під економічною ефективністю розуміти ступінь реалізації економічних інтересів підприємства, які вимірюються та характеризуються системою вартісних показників, що знаходить своє відображення у співвідношенні економічного ефекту та витрат (ресурсу) на його досягнення з урахуванням тріади підходів до визначення ефективності як економічної категорії. Доведено, що поняття ефективність має включати у себе як короткостроковий аспект діяльності, так і довгострокові перспективи розвитку. Визначено та обґрунтовано базові критеріальні характеристики економічної ефективності діяльності промислового підприємства, до яких здобувачем віднесено економічність, продуктивність, результативність та ефект. Проведено детальне дослідження теоретико-методичної сутності економічних категорій економічність, продуктивність, результативність та ефект. Визначено їх взаємозв'язок та силу впливу на категорію «ефективність». Досліджено сучасний стан ефективності діяльності та перспективи інноваційного розвитку машинобудівного комплексу України. У другому розділі проведено детальний аналіз існуючих методичних підходів до економічної оцінки діяльності промислових підприємств. Визначено переваги і недоліки кожного з цих напрямків та сформовано напрямки і сфери їх використання. Досліджено світовий досвід економічної оцінки діяльності промислового підприємства. Визначено, що розглянуті методи, що відтворюють прогресивний зарубіжний досвід економічної оцінки діяльності промислових підприємств, поступово входять в практику і використовуватися дослідниками та економістами у вітчизняній економіці. Визначено найбільш важливі показники ефективності діяльності підприємства, значення яких базується на поточній статистичній звітності перед державними статистичними органами, і показники, розрахунок аналітичних значень базується на в більшості випадків на експертних оцінках провідних фахівців. З використанням методичної бази факторного аналізу відібрано найбільш рейтингові показники ефективності, які потім були сформовані в групи по найбільш важливим для досягнення кінцевої мети напрямкам, від яких залежить значення ефективності виробничо-комерційної діяльності машинобудівного підприємства. У третьому розділі запропоновано принципову схему матричного вартісно-орієнтованого підходу до оцінювання ефективності діяльності промислового підприємства. Сформовано та обґрунтовано блок показників, які рекомендовано включити в склад матриці оцінки ефективності діяльності підприємства. Обґрунтована модель узагальнюючого (інтегрального) показника економічної ефективності використання виробничих ресурсів промислового підприємства на основі матричного вартісно-орієнтованого підходу та надано економічну інтерпретацію отриманих значень інтегральних показників економічної ефективності. Розроблено методичні рекомендації по формуванню ресурсно-прибуткової моделі оцінювання ефективності діяльності підприємства. Пропонований підхід передбачає дослідження трьох структурних блоків показників інноваційного процесу: дослідницького, виробничого та комерційного, які диференціюються показниками, що визначають їх ефективність. По кожному з структурних блоків сформована відповідна розрахункова модель ефективності. Наукова новизна проведеного дослідження полягає в розробці та обґрунтуванні теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо економічного оцінювання виробничо-комерційної діяльності промислового підприємства.

2. This dissertation presents the results of a study of theoretical and scientific-methodological principles, as well as the development of practical recommendations for improving methods of economic evaluation of industrial enterprises. The object of the study is the production and commercial activities of industrial enterprises. The subject of the study is the theoretical and methodological approaches, principles, and methods for determining the economic efficiency of industrial enterprises. The methodological and theoretical basis of the study consists of the fundamental principles of economic theory, methodological developments, and scientific works by leading scholars on the development of methodological foundations for the economic evaluation of industrial enterprises' performance. The introduction justifies the relevance of the research objectives, highlights the scientific novelty, and outlines the practical significance of the obtained results. The first chapter examines the theoretical aspects of developing a system for the economic evaluation of an industrial enterprise's activities. A theoretical and

methodological study of the category of “efficiency” is conducted. The principles underlying efficiency are discussed, along with a historical overview of approaches to defining the term “efficiency.” Based on the study of existing interpretations of the term “efficiency,” it is proposed that economic efficiency be understood as the degree to which an enterprise’s economic interests are realized, as measured and characterized by a system of value indicators, which is reflected in the ratio of economic effect to (resources) expended to achieve it, taking into account the triad of approaches to defining efficiency as an economic category. It is demonstrated that the concept of efficiency must encompass both the short-term aspects of activity and long-term development prospects. The basic criteria for the economic efficiency of an industrial enterprise’s operations have been identified and substantiated; the author classifies these as economy, productivity, effectiveness, and impact. A detailed study of the theoretical and methodological essence of the economic categories of economy, productivity, effectiveness, and impact has been conducted. Their interrelationships and the extent of their influence on the category of “efficiency” have been identified. The current state of operational efficiency and the prospects for the innovative development of Ukraine’s machine-building sector have been examined. The second chapter provides a detailed analysis of existing methodological approaches to the economic evaluation of industrial enterprises. The advantages and disadvantages of each of these approaches are identified, and the areas and scope of their application are outlined. Global experience in the economic evaluation of industrial enterprises is examined. It is determined that the methods considered, which reflect advanced international experience in the economic evaluation of industrial enterprises, are gradually being adopted and used by researchers and economists in the domestic economy. The most important indicators of enterprise performance have been identified; their values are based on current statistical reports submitted to state statistical agencies, while the calculation of analytical values is based, in most cases, on expert assessments by leading specialists. Using the methodological framework of factor analysis, the highest-ranked performance indicators were selected and then grouped according to the areas most critical to achieving the ultimate goal—areas on which the effectiveness of a machine-building enterprise’s production and commercial activities depends. In the third chapter presents a conceptual framework for a matrix-based, value-oriented approach to evaluating the performance of an industrial enterprise. A set of indicators has been developed and justified, which is recommended for inclusion in the enterprise performance evaluation matrix. A model of a comprehensive (integral) indicator of the economic efficiency of an industrial enterprise’s use of production resources is justified based on the matrix-based value-oriented approach, and an economic interpretation of the obtained values of the integral indicators of economic efficiency is provided. Methodological recommendations for developing a resource-profit model for evaluating enterprise performance have been formulated. The proposed approach involves analyzing three structural blocks of innovation process indicators: research, production, and commercial, which are differentiated by indicators that determine their efficiency. A corresponding computational model of efficiency has been developed for each of these structural blocks. The scientific novelty of this study lies in the development and justification of theoretical and methodological principles and practical recommendations for the economic evaluation of the production

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 2. Пономарьов В.Д., Посохов І.М. Ризики українських ІТ-компаній в умовах інтеграції до Європейського Союзу та аналіз змін у сфері українських ІТ-технологій. Вісник Національного технічного університету

"ХПІ" (економічні науки) : зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ", 2024. № 1. С. 82-87. (Б)

- 1. Пономарьов В.Д. Формування системи показників ефективності діяльності підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості : зб. наук.-практ. ст. Харків: УкрДУЗТ, 2024. № 87. С. 110-120. (Б)
- 3. Пономарьов В.Д. Дослідження закордонного досвіду оцінювання економічної ефективності діяльності підприємств. Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. 2024. № 7 (196). С. 112-126. (Б)
- 4. Пономарьов В.Д. Дослідження методичних підходів до економічної оцінки діяльності промислового підприємства. Економіка: реалії часу. 2024. № 4 (74). С. 71-80. (Б)
- 5. Пономарьов В.Д., Перерва П.Г. Євсєєв А.С., Чернищенко О.І., Перерва О.П. Ефективність комерціалізації інтелектуально-інноваційних технологій на основі цінових та вартісних характеристик [Електронне видання]. Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: Економіка, управління, безпека, технології. Київ: [б. в.], 2025. Т.4, №1. (Б)
- 6. Пономарьов В.Д. Ресурсно-прибуткова модель оцінювання ефективності діяльності підприємства. Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. 2025. № 5 (208). – С. 104-116. (Б)
- Pererva P., Chernyshenko, O., Ponomarov V., Kobielieva T., Veresne S. M., Nagy S., Keršys R., Reichling P., Tkachova N., Tkachov M. (2025). Formation of production cost by the methods of “Target costing” and “Kaizen costing” and their impact on the enterprise efficiency. Technology Audit and Production Reserves, 1 (4 (81)), 20–27. (Б)
- 8. Ponomarov V.D., Kobielieva T.O. Theoretical and methodological essence of economic efficiency and methods of its determination [Electronic resource] // Transformation of the economic system in the context of information technology challenges: col. monograph / Vytautas Magnus University. Electronic text data. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. P. 204-231.
- 9. Ponomaryov V. Technologies of economic evaluation of enterprise activities: global experience [Electronic resource] // Innovations and transformations in education, society, and economic management : coll. sci. monograph / ed.: M.Wierzbik-Strońska, T.Nestorenko. Electronic text data. Katowice: WWSTK, 2024. Chap. 2.8. P. 182-189.
- 10. Пономарьов В.Д., Кобелева Т. О. Оцінка ефективності діяльності підприємства на засадах вартісно-матричного підходу // Трансформація бізнесу в контексті глобальних викликів сталого розвитку: монографія. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2025. С. 16-29.
- 11. Ponomarov V.D. Economic evaluation of marketing innovations of the enterprise // Marketing of innovations. Innovations in marketing: materials of the Intern. Sci. Internet Conf., December 2024 / ed. S. Illiashenko; Univ. of Economics and Humanities. Bielsko-Biala: WSEH, 2024. P. 64-67.
- 12. Ponomaryov V.D. Evaluation of efficiency of innovation activity of an industrial Enterprise // Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices : materials of the Monthly Intern. Sci. and Practical Conf. (October 31 – November 1, 2024) / gen. edit.: Olha Prokopenko, Shakhnos Gapurbaeva. – Electronic text data. Tallinn: Teadmus OÜ, 2024. P. 6-9.
- 13. Ponomarov Vladislav Indicators of economic assessment of an industrial enterprise // Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices: Materials of the Monthly International Scientific and Practical Conference (March 31 – April 1, 2025) / Gen. Edit. Olha Prokopenko, Ihor Halytsia, Tallinn: Teadmus OÜ, 2025. P. 31-34.
- 14. Пономарьов В.Д., Кобелева Т.О., Перерва П.Г. Оцінка ефективності процесів автоматизації виробничих процесів // Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство : тези доп. 6-ї Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 27-28 березня, 2024 р. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2024. Ч. 2. С. 187-190.
- 15. Пономарьов В.Д. Ефективність засобів автоматизації виробничих процесів // Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених : матеріали 2-ї Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 14-15 травня 2024 р. Полтава: [б.в.], 2024. С. 354-355.
- 16. Пономарьов В.Д. Переваги автоматизації виробничих процесів // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доп. 32-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD-2024, [22-25

травня 2024 р.] Харків: НТУ "ХПІ", 2024. С. 862

- 17. Пономарьов В.Д. Кобелева Т.О. Формування складових економічної ефективності сталого розвитку машинобудування України // Стратегічні аспекти сталого та інклюзивного розвитку економіки України: від теорії до практики : матеріали наукового колоквиуму, 19 вересня 2024 р. Одеса : ОНТУ, 2024. С. 160-165.
- 18. Пономарьов В.Д. Економічні детермінанти ефективності маркетингової діяльності промислового підприємства // Маркетинг і логістика в системі менеджменту: виклики цифрової глобалізації: тези доп. 15-ї Міжнар. наук.-практ. конф., пам'яті професора Євгена Крикавського, Львів, 17-18 жовтня 2024 р. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2024. С. 324-325.
- 19. Пономарьов В.Д. Складові ефективності діяльності промислового підприємства // Теоретичні та практичні аспекти забезпечення розвитку фінансово-економічних систем в умовах трансформаційних змін : зб. тез доп. міжвуз. наук.-практ. конф., 14 листопада 2024 р. Харків: Національна академія Національної гвардії України. 2024. С. 138-140.
- 20. Пономарьов В.Д. Дослідження системи показників економічної ефективності діяльності підприємства // Сучасні напрямки розвитку менеджменту та економіки в умовах VUCA-світу : зб. матеріалів 2-ї міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених, м. Харків, 14 листоп. 2024 р. Харків : ХНАДУ, 2024. С. 137-139.
- 21. Пономарьов В.Д. Кобелева Т.О. Оцінка ефективності виробничої діяльності промислового підприємства // Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених : зб. тез доп. 18-ї Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів та аспірантів, 19-22 листопада 2024 р. Харків : НТУ "ХПІ", 2024. С. 470-471.
- 22. Пономарьов В.Д. Фінансова складова ефективності діяльності підприємства // Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали 9-ї Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 листоп. 2024 р. Електрон. текст. дані. Полтава : ПДАУ, 2024. С. 292-294.
- 23. Пономарьов В. Д. Інформаційна складова ефективності діяльності промислового підприємства // Україна в умовах соціальної та цифрової трансформації: шляхи до сталого розвитку та повоєнної відбудови : матеріали наук.-практ. конф., м. Київ, 22 листоп. 2024 р. Київ, Одеса : Фенікс, 2024. С. 325-327.
- 24. Пономарьов В.Д. Структурна ефективність діяльності промислового підприємства // Наука і молодь у XXI сторіччі : зб. матеріалів 10-ї Міжнар. молодіжної наук.-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 28 листопада 2024 року. Полтава : ПУЕТ, 2024. С. 222-225.
- 25. Пономарьов В.Д. Аналітичні дослідження ефективності виробничої діяльності українських підприємств // Економічна аналітика: сучасні реалії та прогностичні можливості : матеріали тез 2-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 24 січня 2025. Київ: КНЕУ, 2025. С. 299-301.
- 26. Пономарьов В.Д. Матрична модель економічного оцінювання діяльності промислового підприємства // Менеджмент та маркетинг як фактори розвитку бізнесу : матеріали 3-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 23-24 квітня 2025 р. : у 2 т. Т. 1 / відп. ред. та упоряд.: В. В. Храпкіна, К. В. Пічик ; Національний університет "Києво-Могилянська академія" [та ін.]. – Електрон. текст. дані. Київ : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2025. С. 262-263.
- 27. Пономарьов В. Д. Особливості матричних моделей оцінювання ефективності діяльності промислового підприємства // Молодь у сучасній науці: погляд у майбутнє : зб. тез Міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти, м. Хмельницький, 6 травня 2025 р./ Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова [та ін.]. – Електрон. текст. дані. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. С. 61-63.
- 28. Пономарьов В.Д. Оцінка ефективності інноваційної діяльності промислового підприємства: ресурсний підхід // Теорія та практика менеджменту : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 12 травня 2025 р. / відп. ред. Л. Черчик ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2025. С. 182-186

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: ДР №0125U001340; ДР № 0125U001339; ДР №0125U000532

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобелева Тетяна Олександрівна

2. Tetiana O. Kobielieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6618-0380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Череп Алла Василівна

2. Alla V. Cherep

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5253-7481

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фонарєова Тетяна Анатоліївна

2. Tetyana Fonarova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7726-6999

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет науки і технологій

Код за ЄДРПОУ: 44165850

Місцезнаходження: вул. Лазаряна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Косенко Андрій Васильович

2. Andrii V. Kosenko

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0693-7307

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ларка Людмила Сергіївна

2. Lyudmila S. Larka

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8184-5464

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Машенко Марина Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Машенко Марина Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Пономарьов Владислав Дмитрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна